

CONSTANTA

APARE DUMINICA

20 banii numărul 20

Administrația: Strada Mihnea cel Mare № 33

Abonamentul 10 lei pe an

BUDGETUL STATULUI

Cetitorii acestei gazete știu că am făcut o dare de seamă asupra proiectelor de reformă financiară prezentate Camerei trecute de fostul Prim-ministru și ministru de finanțe d-l P. P. Carp, consistând mai cu seamă în: *impozitul mobiliar, taxa complimentară de 1% asupra venitului și urcarea patentelor*, în locul *economiilor budgetare* preconizate și făptuite acum de guvernul actual preșidat de d-l D. A. Sturdza.

Foaia noastră fiind prea mică, n-am putut reproduce atunci frumoasa și științifică expunere de motive ce precedă proiectul de lege prezentat de d-l Carp, ci încheiam darea noastră de seamă când: «că omul dorit de țara întreagă a studiat profund necesitățile statului, cum nici un ministru de finanțe n'a făcut-o până acum....» D-l Carp a venit la timp, spre a măntui țara, cum a măntuit de agiu financele țării, acum 12 ani.

Și liberalii vor urea patentele, altminterne nu se poate; dar impozitul mobiliar și cel complimentar, privind mai mult pe cei 90% străini și bogătași ce populează orașele țării, cari nu piătesc actualmente nici nimic Statului, erau mult mai equitabile și mai temeinice pentru asigurarea viitorului, de căt suprimările de funcționari și diferite cheltuieli de materiale din buget, cari cele din urmă, fatalmente vor reveni indoite și întreite în bugetele anilor viitor. Cât pentru reducerea lefurilor, făcută pe o scară destul de întinsă de actualul guvern, aceasta este o operă sănătoasă și de prevedere, de unde va resulta îndrumarea tineretului pe alte căi de căt acele ce duc la cașcavalul bugetar.

Ca locitorii Dobrogei să cunoască motivele pentru cari am lăudat reforma financiară a fostului Prim-ministru d-nul P. P. Carp, reproducem aci în estensiv importantul discurs al eminentului bărbat de Stat, rostit în ședința Camerei de la 26 Martie, cu ocazia votării bugetelor:

D. Președinte. D. Carp are cuvântul.

D. P. P. Carp. D-lor deputați, nu iau cuvântul de căi cu oare-care sfială, când mă găndesc la plăcerea ce aveți de a vă găsi aici, plăcere cu atât mai mare, cu căt e cam neașteptată; când mă găndesc la entuziasmul ce se cuprinde la ideia că aveți acum un șef necontestat și că inima l-a trezită de bucurie vădând rînd pe rând pe d. Aurelian, apoi pe d. Lascăr, pe urmă pe d. Porumbaru și *last not least* pe d. Costinescu că vin și se închină înaintea d-lui Sturza, mărturisesc că numai o inimă lipsită de orice simțimenter liric ar putea să aducă o notă discordantă în această idilă politică. Cu toate acestea sunt obligați să fac.

Considerațiuni superioare împiedică în mine tendința ce am avut tot-d'aua de a fi plăcut președintelui consiliului și sunt obligați să reduc pe căt voi putea la adevărata lor valoare, toate afirmațiunile pe care d. raportor a bine-votat le pune înaintea d-vosstră.

Intii să-i mulțumim cu totul că a adus la cunoștința noastră că există un Egipt, cum că e o Grecie care are o comisiune financiară care aleătuște bugetul, cum că mai există și o Italia care a cheltuit prea mult și că a bine-votat să pune și pe noi în rîndul acestor țări, de căror tristă experiență afirmația nu ne-am folosit îndestul. Eu d-lor nu cred că vă dic ceva nou dacă vă afirm că nu pot să mă asociiez la anumita care o aruncă d. raportor tuturor guvernelor, care au făcut mari împrumuturi și mari cheltuieli.

Pentru mine, ieră ca și astăzi, cheltuielile făcute erau impuse de necesități culturale, era o condiție de progres a acestui stat.

Că s'a depășit limita?

Posibil.

Nu o contest; dar nu mi se probează că dacă noi ta timp, ceea-ce în tot-d'aua am cerut, am fi creat pe lângă sporul de cheltuieli și sporul de resurse care trebuia să alimenteze noile cheltuieli, d-lor, eu sunt convins că nu ne-am afla în starea dureroasă în care ne aflăm astăzi.

Eroarea nu era că s'a făcut împrumuturi, eroarea era că alături cu împrumuturi nu s'a creat și resursele necesare care trebuia să le alimenteze. Convingerea insă era, că aceste resurse s-ar fi putut crea și convingerea mea e și astăzi că ele pot să se creeze.

De aceea d-lor, nu pun alături țara noastră nici cu Egiptul, nici cu Italia, nici cu Grecia; eu cred că ne aflăm în o stare strămatorată, dar starea nu e desperată și să nu găndiți că dacă spun aceste cuvinte este că pentru a mă feri de a discredită în public puterea financiară a acestei țări. Ori ce vom dice noi aci, este indiferent. Acei cari au dat capitaluri acestei țări știu mai bine poate de căt noi toti, cari sunt resursele acestei țări și țipetele noastre de disperare, nu deșteaptă pe buzele lor de căt un zimbet de neincredere; căci sunt convins, o știu, că ei au mai mare încredere în viitorul economie al acestei țări de căt nu are aerul să aibă d. raportor.

Dar d-lor, un lucru pe mine mă îmbete și în raport și în tot modul d-stră de a privi situația: este că d-stră nu vă dați seama să nu voi să vă da seama de căt de un moment al situației noastre financiare, fără să o studiați în totalitatea ei, fără să vă dați seama că măsurile cari trebuie să le luati, nu trebuie să fie măsură provizoriu-măsură întâmplătoare, dar trebuie să fie măsură permanentă, cari au să asigure astăzi cel puțin aceea ce nu s'a făcut până acum, resursele necesare pentru serviciul împrumutelor ce l'am făcut.

D-lor, mie bugetul astfel cum mi se prezintă mă face efectul unui provizoriat. Nu voi critica mult lipsa de un studiu mai adânc al bugetului, căci mi s-ar întâmpina și declar că sunt gata să țin cont de această întâmpinare – cum că în scurtul timp de cănd sunteți la guvern, n-ați putut face mai mult și că prin urmare o leacă de răbdare se recomandă și dacă vom avea vom vedea cu cătă minte, cu cătă solicitudine și cu cătă priceperă financiară aveți d-stră să regulați situația financiară a țării.

D-lor, care este această situație? Situația este următoarea: Noi ne aflăm într-o față cu niște sume, pentru a cărora acoperire nici d. raportor nici d. ministru de finanțe nu ne dau nici o indicație.

Ce are să se facă pentru acoperirea acestor sume noi nu știm, faptul e că suntem descoperiți cu sume însemnante și fiind că și ministru și raportor nu o spun, să o spun eu.

Noi avem din deficitul anterioare de plătit încă vre-o 14 milioane.

Noi avem deficitul de 20–22 milioane, vom vedea după 1 Aprilie cifra exactă, deficit isvorit din bugetul cu excedentul de 7 milioane! (ilaritate), care ar face 38 de milioane. Noi mai avem lucrări de executat pe care nu aveți să le puteți întâlni. Știu că ministerul lucrarilor publice ar voi 10–12 milioane. Dar ea și guvernul trecut, și guvernul acesta sunt convins că va reduce din aceste pretenții.

Dar fără opt milioane nu admit că vă puteți scăpa, ori atunci trebuie să părașiți ideea de a termina portul, afara numai dacă vroiu să compromiteți cu totul lucrările incepute. Avem deci 14 și cu 24, 38 milioane plus opt-ori zece, în total 48 de milioane. Față cu aceste 48 de milioane dv. aveți din imprumutul de 175 de milioane, 25 de milioane, cari erau prevăzute pentru lucrări, dar cari au fost afectate de diferitele guverne la o altă destinație.

Să zicem că nu ni se cer de odată, și că din acestea se poate amâna încă vre-o 18 milioane.

Mai era o sumă prevăzută de 10 milioane, pentru lucrări, cari erau să se facă în campania trecută, care le puteți suspenda, ceea ce ar face 28 de milioane.

Dar nu se poate scade mai mult decit 28 din suma de 48 de milioane, prin urmare suntem descoperiți cu o sumă de aproape 20 de milioane.

Și am să vă fac placerea să admit că această sumă este cam exagerată, și că prin economii, cu o combinație oare-care, avem să o putem reduce la 16–17 milioane. Dar mai jos nu puteți să vă coboriți, și prin urmare nu trebuie să uitați în toate combinațiile d-stră, cum că Statul român, chiar admind că contenește toate lucrările, este astăzi încă descoperit cu 16, 17 milioane, pentru acoperirea cărora d-stră veți trebui să avizați.

De aceasta nu se pomenește nimic nici în raport. De aceea sunt obligat eu să vi le spun, pentru că nu mai suntem în poziția fericită de altă dată.

Dacă am fi în poziția anterioară, am putea zice: avem un deficit de 17 milioane; să facem un împrumut consolidat, care ne-ar pune în posibilitate de a plăti acest deficit și am avea de inscris în bugetul nostru numai anumitea unui împrumut de 17 milioane. Ar

ri foarte ușor. Acum însă nu mai e așa.

Acum posibilitatea de împrumut nu mai există. D-stră acese sume trebuie să vi le procureți numai prin excedente budgătare în calea lui incetul, dar prin excedente budgătare care trebuie să producă cu siguranță și repede.

Al doilea lucru. Când ziceam adineori, că împrumuturile erau o necesitate culturală, o condiție de progres, eu cred, că ziceam un adevăr necontestat și sunt convins, că Statul acesta nu are să se opreasca pe calea pe care s'a indrumat de a înzestră țara cu tot acel outillage, care e necesar mersului înainte al acestei țări. Ori cit ați voi d-stră să vă opriți pe calea aceasta, nu aveți să o puteți. De aceea, de indată ce nu puteți să o faceți pe cale de împrumut, trebuie ca în resursele ordinare ale bugetului să aveți un spori de resurse ca să vă poată alimenta dezvoltarea acestei țări, căci d-lor cind ziceam, că nu aveți să vă puteți opri, pentru ce o zic? Pentru că e în natura fiecărui popor, cu conștiința menirei sale, că atunci cind vede alături cu dinsul ceva mai bun să caute să îl introducă la dinsul. Atunci cind vede civilizația alături cu dinsul să caute și dinsul să se civilizeze cum să se civilizeze și cel-l-alt.

Este un fel de mindrie națională, care pe fiecare om îl impinge să nu demerite de părinții lui, și precum bătrâni noștri ne-au lăsat o Românie mai frumoasă decât acea pe care au găsit-o, așa și noi avem tendința de a lăsa urmașilor noștri ceva mai bun de cit ce am moștenit de la dinșii. (Aplause).

Pentru aceasta nă nu gindiu, că are să vă fie suficiente economii de băcan; și să nu gindiu, că cu un buget așa cum il prezentați astăzi dv. mulțumiți perzentul, și că garantați viitorul.

D-lor, să vă dau un exemplu.

România ocupă astăzi, și cu mindrie așa diso toate majoritățile, cu ocazia unei diferitelor adrese, ocupă astăzi un loc, nu vrea să zic însemnat, dar un loc demn între Statele mijlocie europene.

Dacă am fi siguri de o pace eternă, tot încă așă tacea, dar nimic nu ne garantează, cum că linștea, ce ni se anunță prin gura Majestăței Sale, are să fie de o durată lungă. Atunci fie care din noi se întrebă... și întrebarea nu e iluzorie, dacă nu va veni momentul, cind va trebui să arătăm față cu puterile celei-alte, că vechea bărbătie românească n'a degenerat în noi? Odată ce ne punem întrebarea aceasta, trebuie să ne zicem: oare armata noastră are toate cele trebuincioase pentru ca acea bărbătie să aibă și în puternicul braț o armă puternică fără de care puternicul braț nu are valoare?

Și dacă ne punem această întrebare și ne gindim, că nu mai putem să facem împrumuturi, atunci nu va gindiu, că trebuie la vreme pentru asemenea eventualități să creăm resurse, să avem rezerve ca să nu ne găsim la un

moment dat dezarmati și desarmați din viața noastră, pentru că n-am putut la vreme să fim prevăzători. Aceasta e exemplu vi l-am dat, căci este mai iubit. Dacă să vorbi de lucruri de cultură s'ar putea zice, că cea ce nu se face azi se poate face mâine și dacă nu putem astăzi să înzestrăm țara cu licee și universități ca cele din alte țări, n'are să piarză țara, dacă se vor face cu zece ani târziu.

Dar cind necesități exterioare se vor prezenta mâine fără a sta în mâna noastră de-a le amâna atunci vom plăti, și vom plăti scump neprevăderile noastre de astăzi.

De aceea eu zic că nu putem merge înainte cu bugetul cum il prezentați; nu corespunde cu prezentul, zic mai departe, nu corespunde cu viitorul nostru căci ipel nu văd nimic care să ne asigure, cum că odată criza trebute să avem un buget de elasticitate atât de puternică în cît să facem față și la nevoile ordinare și să îndestulăm ceea ce o făcea până acum împrumutul: nevoile extra-ordinare ale acestei țări.

Proiectul de buget al d-vosstră este cu totul provizoriu să dea roadele pe care susțin că trebuie să le așteptăm de la bugetul Statului. Si acum sunteți în drept a'mi cere proba acestui provizorat.

Voi încerca să vă o dau.

D-lor, este un buget definitiv acela care șterge din bugetul ordinat sume care aparțin bugetului ordinat și care vor trebui forțatamente să fie reintroduse în bugetul anului viitor? Așa că această reducere este o reducere provizorie? Așa că departe de a menaja d-stră pentru nevoile pe care vi le-am semnalat, resursele extra-ordinare, d-vosstră nu menajați nicăieri resursele pentru nevoile ordinare ale acestui stat, pe care, aveți să fiți obligați, de și le-ați șters astăzi din buget, să le puneți mâine. Să vă dau câteva exemple:

D-vosstră reduceți la ministerul de război aproape 1.200.000 lei din echipament. Convin cu d-vosstră, cum că puteți să o faceți în anul acesta, dar vă desfă să-mi probați că s'a cheltuit până acum 1.200.000 mai mult de cît trebuia pentru echipamentul armatei și că la anul nu vom fi obligați să înscriem nu 1.200.000, dar poate o cifră și mai mare, ca să punem la loc nu numai cifra ce am șters o astăzi, ci și rezervele pe care le-am întrebuințat în trebuințele anuale.

Iată dar 1.200.000 cari sunt provizorii în bugetul d-vosstră.

Provisoriu în bugetul d-vosstră este aproape 1.500.000 la drumurile de fer, întreținere, reparații etc. Puteți să o faceți.

Am vorbit și eu cu ingineri cari mi-au spus: linile sunt încă noi; poate anul acesta nu vom avea nevoie de reparații; dar este evident că la anul

cifra aceasta aveți să o repuneți ceva mai mare de căt cea care ați redus-o.

S-a făcut încercarea aceasta în Belgia. Ministerul de lucrări publice Van der Pereboom, la un moment de strîntoare a venit și a scăzut o sumă însemnată de la întreținerea drumurilor de fer. Rezultatul a fost că economia de trei, ori patru milioane s'a transformat peste două ani într'un credit extra-ordinar de opt milioane, care erau necesitate prin neîntreținerea liniilor.

Vă zicem deci 1.200.000, și cu 1.500.000 deja fac două milioane și șapte sute de mii.

D-vosstră din pietrișul șoseelor și din întreținerea lor scădeți aproape un milion. Apoi tocmai d-vosstră trebuia să știți cum că văd încercat sub Ion Brătianu să faceți aceasta și mulți ani, cind era să faceți economii, economiile le-ați făcut de la echipament, de la întreținere de la petriș.

Care a fost rezultatul? A fost că la 1888 a trebuit să faceți un împrumut de 12 milioane pentru echipamentul armatei, care nu mai avea nici o rezervă și un alt împrumut de 25.000.000 pentru a pune șoselele noastre complect destrăbălate în poziție de a putea servi și alimenta comerțul și agricultura acestui țărăi.

Bine. Invățământul acesta nu v-a servit la nimic și nu vă gândiți că era aceasta permis într'o vreme unde era împrumuturile nu era închisă, astăzi nu vă mai este permis, și că prin urmă d-vosstră ori aveți să fiți obligați să lăsați șoselele într'o stare de destrăbălare nepomenită, ori aveți să fiți obligați să creați resurse cu mult mai mari atunci de căt cele care ar trebui să le creați astăzi; căci cheltuielile așa să fie forțatamente mai mari din cauza deteriorării tutuilor acestor lini.

Aceasta ne duce la aproape trei milioane și jumătate.

D-vosstră ați suprimat fondul de rezervă al drumurilor de fer; d-stră ați suprimat asigurarea vaselor noastre maritime și ați redus din personalul acestor vase, care iarăși reprezintă aproape un milion și care dau în total 4.800.000 de franci.

D-voastră, în reducerile ministerului de războiu, în afară de echipament, ați redus posturile de generali, cari așa devenit vacante. Foarte bine.

Dar oare credeți d-vosstră că cu timbul aveți să vă puteți opri înaintărilor în armată, puteți d-vosstră sub pretext de economie să suprmați înaintarea? Ești cred că nu. Prin urmare are să vie un timp când și aceste economii o să fiți obligați să le inscrieți din nou în buget.

O altă reducere făcută și de noi, dar într-o limită mai mică, este reducerea de la hrana soldatului. Ați redus-o la strictul necesar ca hrana. Uitați însă că din prisosul centimelor care se alocă

pentru hrana soldaților, se constituia masa de întreținere, din care se alimenta spălatul soldatului, curătenia cazarmelor și o mulțime de alte obiecte necesare soldatului pentru a cărora cheltuială nu figura nici o sumă în budget. Ați suprmat masa de întreținere provizoriu, fiind că soldatul nu poate să fie murdar, cazarma nu poate să devie infectă, așa în cit veți fi obligați ca aceste sume, să le repuneți în budget.

Ei bine, aceste sume care le-am semnalat se rezumează pentru mine la 5 până la 6 milioane, dar să zicem 5 milioane.

Vă să zică, iată un budget care ni se prezintă cu o reducere, dar cu o reducere din care a patra parte, cel puțin, este o reducere provizorie, asupra căreia aveți să reveniți în curind.

Serios d-lor gândiți că era nevoie ca să vie partidul liberal ca să descoperim că acest soi de economii se putea face?

Ești le știam că și d-vosstră; deosebirea e că d-vosstră ați crezut că n'are să se priceapă de nimens și nu de astăzi am constatat că aveți deprinderea strățului care crede că dacă vîră nasul în nisip, vinitorul nu'l vede.

Din 20 milioane economii, vă rog să regeți de o cam dată cinei; cea mai mare parte din cele-l-alte economii, în afară de economiile făcute de noi, sunt de la lefuri. Așa fi putut să le fac și eu, dar nu am voit.

D-lor e o tendință de a critica mult lefile cele mari. Lefile cele mari dacă veți lua d-vosstră pe acelea de la 700 de franci în sus, se însumă aproape la 10 sau 11 milioane.

Lefile cele mari de tot, de la 1000, se însumă la un milion și ceva.

Vă să zică cind veniți d-vosstră și diceti: am redus asupra lefuriilor 8 milioane, e evident că cea mai mică parte din aceste 8 milioane e afectată la lefile cele mari și la lefile care sunt peste 700 de franci! prin urmare cifra de 8 milioane în mare parte e compusă din reducerile făcute la cei cu o leafă mai mică de 700 de franci. Si atunci e întrebarea: ei bine d-lor e drept cănd aveți d-vosstră materie imposabilă care nu plătește nimic să vă năpustiți asupra funcționarilor acestei țări?

Pentru ce? Pentru că este impiegatul pus în alternativa ori de a se vede redus cu 30 la sută, ori dacă nu vrea a ueri de foame.

Vă să zică că pentru că materia acăsta imposabilă nu poate rezista, pentru a ceea ați avut curagiul pe dină să o impuneți? Si aceia care strigă, aceia cari pot striga, pe aceia îi lăsați la o parte sub cuvânt că este criză și că nu puteți cere materiei imposabile un sacrificiu prea mare?

Dar criză este numai pentru avocați criza este numai pentru medici și arhitecți? Criza este numai pentru pro-

prietarii cei mari cu miliōne? Criză este numai pentru avere mobiliară care nu plătește azi nimic? Pentru aceia nu este erică! Dar este criză pentru impiegati Statului! Aceasta este nedrept. Că lefurele sunt prea mari am recunoscut-o și eu, dar n'au avut curagiul să merg afară și vă mărturisesc că m'au opus la toate insistențele colegilor de a merge și eu pe calea ce apucăți? M'au opus și cuvântul meu a fost: nu pot eu, atunci când este încă în țara aceasta materie imposibilă care nu plătește nimic, nu pot fără a mă scădea în propria ochi, să m'arunc asupra acelora cari vor plăti numai și numai pentru că nu pot rezista. Că am această convinsione o puteți deduce și din faptul că pentru această idee am părăsit aceste bănci. Si de, d-lor, la vrîsta mea sacrficiul poate că este mai mare, căci când îl facem el este pote pentru tot-d-auna.

Prin urmare în bugetul d-vosstră sunt economii de 5 milioane, cari nu sunt economii, în bugetul d-voastră sunt reduceri de lefuri cari ar fi legitime până la cifra de 5–6 milioane, dar care nu vor putea fi permanente în cifra de 14 milioane, și doavadă este că spuneți că în dată ce veți avea o resursă oare-care cel dintei lucru care-l veți face are să fie să redați ofițerilor 5 la sută din reducerile făcute. Hotărârii sunt luate, guvernul a decis că din cele dintei resurse găsite să se dea militariilor 5 la sută înapoia din reținerile făcute ofițerilor. Vedeți că lucru se impune de la sine. Pentru militarii recunoașteți astăzi; pentru civili aveți să recunoașteți miine.

Deci 6 milioane de la lefuri eu nu le admit ca reduceri permanente, căci chiar în anul acesta aveți să rectificați bugetul

Ei! Ce rămâne atunci? Si care e deosebirea cea mare între, bugetul prezentat de d-voastră, dacă privim bugetul ca un ce provizoriu, iar nu definitiv? Dacă d-vosstră declarați că bugetul e provizoriu și că n'au avut timpul să vă gândiți la toate trebuiuțele statului și că nu sunteți pregătiți, de și în treacăt fie zis ați afirmat că sunteți pregătiți, voi erta-o cu ușurință. Dar dacă afirmați că acesta este un buget, definitiv atunci eu neg în modul cel mai absolut, căci din reducerile d-voastră nu sunt reale 9–10 milioane și atunci naște întrebarea care este deosebirea cea mare între bugetul d-vosstră și bugetul prezentat de guvernul trecut?

Deosebirea cea mică este întrucătă, cum că deosebirea de reduceri între dv. și mine nu este de căt citeva milioane. Deosebirea cea mare însă este că eu prevedeam într-un mod mai larg de căt d-stră, prevedeam noi resurse pentru această țară. Si o deosebire și mai mare încă este că nu vream să fie economii pe care le știam că nu sunt de căt economie în ochii oamenilor, dar care peste un an erau să se transforme și

ele în mari cheiuri budgetare, mai mult de cît reducerile făcute.

Acum dv, dacă însă afirmați cum că nu vă trebuie mai multe resurse de cît acelea care le cereți, atunci trebuie să constațiați lipsa de studiu care în momentul de față nu vă era permisă.

(Va urma.)

FENTRU COMBATEREA RĂPCIUGEI

Spre curmarea teribilei boli Răpciuga, ce s'a întins în tot județul, d-l Prefect al județului a luat măsurile cele mai energice pentru combaterea flagelului, trimițând tuturor proprietarilor de căi în județ căte un exemplar din *Instrucțiunile* ce urmează mai la vale, și a dat d-lor sub-prefecți și primari ordinări, pe care asemenea îl transcriem aici, spre cunoștința tuturor:

Instrucții pentru toți locuitorii cărăi așe căi

Ori-ce cal, care va avea scursore pe nas pe una sau amândouă nările, ori gâlcă sub fâlcă, sau umflături pe șură sparg, acel cal este bănuit a fi *atins de răpciugă*.

Răpciuga este boala milipsităre, care se ia și se întinde căl de la căl și chiar la om fără să aibă leac. Milipsirea se face de la călul bolnav la cel sănătos și prin ajutorul găleșilor de adăpat, a sigaburilor de la fântăni, a grajdurilor, păturilor și hamurilor și ori-ce alt lucru care a venit în atingere cu călul răpciugos.

De acea ori-ce locuitor care ar avea un asemenea căl cu semnele bănuitor de mai sus, este dator să-l deosebescă de cel-l'alii căl la un loc ferit, unde să-l adape și hrănescă singur pentru că boala să nu se întindă și la altii, și apoi să mărgă la primărie, sau la consilier în cătună, ori la poliție în oraș și să-l declare. Aceste îndatoriri le așe oamenii după legea poliției veterinare art. 25 și 26.

Primarul, primind declarația locuitorilor, și a consilierilor va comunica cazul sub-prefec. pentru ca d. medic veterinar respectiv să fie să constate dacă călul este bolnav de răpciugă sau de altă boala nemolipsităre.

Agenții poliției vor incunoscința pe d-l veterinar al orașului.

Dacă asemenea căl cu semne bănuitor de răpciugă vor fi găsiți de autorități fără ca ei să fi fost declarați, acel căl constatăndu-se răpciugos se vor ucide fără a se da nici un drept la despăgubire proprietarului. Nu se despăgubesc de stat de căi răpciugosi pentru care s'a făcut declarația de timpuriu, la începutul bălei, cum întotdeauna legea.

Pentru acest sfârșit, s'a făcut acăstă

publicație, pentru ca oamenii să știe ce este Răpciuga, cum să se ferescă că să nu se întindă, iar când va fi vorba de despăgubire nimeni să nu poată zice că n'a știut cum este regula și legea.

Oamenii sunt datori să declare căl și la cele-lalte vite.

Primarii, consilierii și agenții poliției primind declarația de bănuială sau ivirea ori-cărui caz de călă molipsităre, se vor mai conforma și art. 27 din legea și regulamentul poliției veterinare.

C I R C U L A R A

Către Domnii Sub-prefecți

Imprimându-se o nouă serie de „Instrucțiuni populare” pentru a preveni și înștiința pe locuitorii de pericolele răpciugei ce s'a încrebat în acest județ și care pe lângă că pustiește rasa căilor în Dobrogea, a făcut și căteva victime printre oameni, vă trimitem odată cu aceasta un număr de ... exemplare din aceste instrucțiuni, rugându-vă să le distribuiți tuturor comunelor pentru a le afișa prin sate, distribuindu-se din ele locuitorilor cărăi se ocupă cu creșterea căilor, sau cărăi așe căi mai mulți, proprietarilor și arendașilor de moși și învățătorilor și preușilor.

Toți acei cărora li se vor distribui din aceste instrucțiuni vor subseri, de primirea lor, într-un carnet ce se va înființa și care se va ține la indemnă de primărie spre a se vedea în ori-ce moment modul distribuirii.

Veți lua de asemenea dispozițiuni ca aceste instrucțiuni să se citească locuitorilor în mai multe rânduri de către preoți la biserică în dilele de sărbători, de către învățători la primărie și în cătunele unde sunt școli și prin cele alte cătune de către notari.

Și pentru că măsurile ce se iau de Guvern în interesul stîngerei acestui flagel să poată da rezultatele dorite, veți da ordine autorităților comunale ca până la alte dispoziții, să nu mai libereze locuitorilor bilete pentru vîndări de căi, să interzică în mod absolut înstreinarea căilor de prin comune și acolo unde se țin târguri anuale sau săptămânale de vite, tot până la aite dispoziții, acele târguri să fie închise pentru introduceri și vîndări de căi, putându-se vinde în ele numai cele-lalte specii de animale precum: boi, vaci, bivali, oi, capre, porci, etc., însă nici de cum armăsari, căl, epe, mânză, noatenă, asină, asine, catări.

Veți lua de asemenea măsuri ca autoritățile comunale să pună în vedere locuitorilor că sunt obligați să declare la reședința comunei primări și prin cătune delegatului primării, moartea ori-cărui căl, inserindu-se această declarație într-un registru ce se va înființa ad-hoc, spre a se cunoaște în ori-ce moment mutațiile ce s'a produs față de catagrafia făcută.

Cu această ocazie, repet ordinile anterioare și vă rog, D-le Sub-prefect, să dați personalului serviciului veterinar, însărcinat cu combaterea răpciugei, d-stră în persoană sau prin adjutorul sub-prefecturei, cel mai neobosit și bine-voitor concurs, punându-se la dispozițione, în scopul sus arătat, un grădinar, primări și delegați de prin cătune și șefii de garnizoană.

De dispozițiunile ce ați luat în aducerea la îndeplinire a ordinilor ce v-am dat în această privință, precum și a celui de față, aștept de la D-vosstră că mai curând posibil un raport amânat.

Informații

Consiliul comunei Constanța nu s'a disolvat; mai probabil se va complecta prin alegeri suplimentare.

Bugetul comunei s'a aprobat cu cele mai mari reduceri. Leafa primarului s'a scăzut la 408 lei din 900, iar Casierul primește 231 pe când acestuia se cere 10,000 lei garanție.

Subcomisarii sau redus de la 9 la 4 pentru tot orașul. Astfel întocmit, bugetul e imposibil; va trebui rectificat că se poate mai curând.—Vom reveni.

Turel emigrează în masă din Bulgaria.

Săptămâna trecută au trecut cu vapoarele românești în Constantinopol peste o sută de tineri și bătrâni. Astă-dă se află 120 de însă, mai multe elemente tinere, adăpostiți în localurile poliției, adăstând rând la vapor. Spun că le va urma familiile lor remasă în Bulgaria.

Munții Carpați sunt acoperiți de un strat de 2 palme zăpadă; recolta prunelor este perdută.